

[This question paper contains 2 printed pages.]

Your Roll No.....

Sr. No. of Question Paper : 7037

L

Unique Paper Code : 2093100020

Name of the Paper : Exploring the works of a classical Persian Prose Writers Abul Fazl Behaqi and Nizam ul MulkTusi (DSE)

Name of the Course : **B.A. (Hons.)**

Semester : VIII

Duration : 3 Hours

Maximum Marks : 90

Instructions for Candidates

1. Write your Roll No. on the top immediately on receipt of this question paper.

Note: Unless otherwise required in a question, answers may be written either in Persian or in English or in Hindi or in Urdu; but the same medium should be used throughout the paper.

- 1- Translate any one of the following texts into English or Hindi or Urdu: **25**

یکی از متون زیر را به انگلیسی یا ہندی یا اردو ترجمہ کنید۔

(A)

چنین گویند کہ بہرام گور را وزیری بود اورا راست روشن خوانندی۔ بہرام گور ہمہ مملکت بہدست وی نہادہ بود و بر وی اعتماد کردہ وسخن ہیچ کس بر وی نشنیدی و خود شب و روز بہ تماشا و شکار و شراب مشغول بودی۔ و یکی را کہ خلیفہ بہ آن گور بود این راست روشن او را گفت کہ « رعیت بی ادب گشتہ استارت بسیاری عدل ما و دلیر شدہ اند و اگر مالش نیابند ترسم کہ تباہی پدید آید۔ و بادشاہ بہ شکار و شراب مشغول است۔ و از کار مردمان و رعیت غافل است۔ تو ایشان را بمال پیش از آنکہ تباہی پدید آید و اکنون بدان کہ مالش بر دو روی بود بدان را کم کردن و نیکان را مال ستن۔ ہر کہ را کہ گویم بگیر تو ہمی گیر۔» پس ہر کہ او را خلیفہ بگرفتہ و بازداشتی راست روشن خویشتن را رشوہ بستدی و خلیفہ را فرمودی کہ او را دست بازدارد تا ہر کہ را در مملکت مال بود یا اسپہ یا غلامی یا کنیزکی نیکو روی و یا مملکی و وضعیتی نیکو ہمہ بستن۔ رعیت درویش گشتند و معروفان ہمہ آوردہ شدند و در خزانہ چیزی ہمی گرد نیامد۔

(B)

چنین خواندم در اخبار خلفا کہ چون ہارون رشید امیر المؤمنین از بغداد قصد خراسان کرد۔ و آن قصہ دراز است و در کتب مثبت کہ قصد چہ سبب کرد۔ چون بہ طوس رسید سخت نالان شد و بر شرف ہلاک شد۔

P.T.O.

فضل ربیع را بخواند- و وزارت او داشت از پس برمک- چون بیامد بر او خالی کرد و گفت: یا فضل! کار من به پایان آمد و مرگ نزدیک است، چنان باید که سپری شوم مرا اینجا دفن کنید و چون از دفن و ماتم فارغ شوید هر چه با من است از خزائن و زرادخانه و دیگر چیزها و غلامان و ستوران بجمله به مرو فرستی نزدیک پسر مأمون، که محمد را بدان حاجت و ولی عهدی بغداد و تخت خلافت و لسكر و انواع خزائن او دارد. و مردم را که اینجا، لشکریان و خدمتکاران، مخیر کن تا هر کسی که خواهد که نزدیک مأمون رود او را باز نداری. و چون از این فارغ شوی به بغداد شوی نزدیک محمد و وزیر و ناصح وی باشی و آنچه نهاده ام میان هر سه فرزند، نگاهداری.

20 Explain the following texts in Persian with reference to the context: 2-

یکی از متون زیر را با سیاق و سباق به زبان فارسی شرح کنید.

فضل ربیع گفت: از خدای عزوجل و امیر المؤمنین پذیرفتم که وصیت را نگاهدارم و تمام کنم. و هم در آن شب گذشته شد، و رحمة الله علیه، و دیگر روز دفن کردند و ماتم بسزا داشتند. و فضل همچنان جمله لشکر و حاشیت را گفت سوی بغداد باید رفت و برفتند مگر کسانی که میل داشتند به مأمون، یا دزدیده و یا بی حشمت آشکارا برفتند سوی مأمون به مرو. و فضل درکشید و به بغداد رفت و به فرمان وی بود کار خلافت و محمد زبیده به نشاط و لهو مشغول. ولی از آن فضل درایستاد تا نام ولایت عهد از مأمون بیفگندند و خطیبان را گفت تا او را زشت گفتند بر ممبر، و شعرا را فرمود تا او را هجا کردند- و آن قصه دراز است و غرض چیز دیگر است- و هر چه فضل را ممکن گشت از قصد و جفا به جای مأمون بکرد و با قضای ایزد عز ذکره نتوانست بر آمد که طاهر ذوالیمینین برفت و علی عیسی ماهان به ری بود، و سرش بریدند و به مرو آوردند. و از آنجا قصد بغداد کردند از دو جانب، طاهر از یک روی و هر ثمة اعین از دیگر روی.

15 Give a brief account of life and works of Nizam ul Mulk Tusi. 3-

شرح احوال و آثار نظام الملک طوسی را بیان کنید.

15 What do you know about Abul Fazl Behaqi as a historian. Enumerate his historical works. 4-

درباره ابوالفضل بیهقی بعنوان تاریخ نویس چه می دانید؟ آثار تاریخی او را معرفی کنید.

(OR)

Write a note on the literary and historical importance of Siyasat Namah

گزارش مختصری درباره ارزش و اهمیت علمی و تاریخی سیاست نامه را بیان کنید.

15 Summarize any two of the following stories. 5-

حکایت های زیر دو را خلاصه بنویسید.

- 1- حکایت امیر عادل و صفاریان
- 2- حکایت بهرام گور و راست روشن
- 3- داستان فضل ربیع با مأمون
- 4- ذکر بردار کردن امیر حسنک وزیر